

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 sierpnia 2015 r.

Poz. 4176

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPII.4131.1.272.2015 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 30 lipca 2015 r.

Na podstawie art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2013 r., poz. 595)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr IX/80/2015 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/131/2011 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie ustanowienia Stypendium dla Najzdolniejszych Uczniów – mieszkańców Powiatu Będzińskiego w części określonej w § 1 pkt 4 uchwały jako sprzecznej z art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tj. Dz. U. 2004r., Nr. 256 poz. 2572 z późn. zm.) oraz art. 2 i 7 Konstytucji RP.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą Rada Powiatu Będzińskiego dokonała zmiany uchwały Nr VII/131/2011 Rady Powiatu Będzińskiego w sprawie ustanowienia Stypendium dla Najzdolniejszych Uczniów – mieszkańców Powiatu Będzińskiego m.in. dodając § 1 pkt 4 uchwały ust. 22a do uchwały w brzmieniu: „Zarząd Powiatu Będzińskiego, może w drodze uchwały, zawiesić przyznawanie stypendium w danym roku kalendarzowym”.

Uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 2 lipca 2015r.

W ocenie organu nadzoru, wyżej wskazana regulacja przedmiotowej uchwały stanowi istotne naruszenie prawa, z uwagi na wykroczenie poza delegację ustawową.

Zgodnie z art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty: „*W przypadku przyjęcia programów, o których mowa w ust. 1, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego określa szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby lub grupy osób uprawnione do pomocy oraz potrzeby edukacyjne na danym obszarze.*”

Wskazany przepis wyznacza więc organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego zakres spraw podlegających określeniu w uchwale.

Zdaniem organu nadzoru, regulacja przyznająca Zarządowi Powiatu możliwość zawieszenia przyznawania stypendium w drodze uchwały, nie mieści się ww. delegacji, a zatem narusza w sposób istotny normę kompetencyjną zawartą w art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty.

Mając na względzie powyższe, należy jednoznacznie stwierdzić, iż kwestionowana przez organ nadzoru regulacja przedmiotowej uchwały została podjęta niezgodnie z upoważnieniem ustawowym. Rada Powiatu Będzińskiego - jako organ stanowiący - powinna działać tylko i wyłącznie na podstawie prawa i w jego granicach, a zatem niedopuszczalne jest podejmowanie przez Radę regulacji bez wyraźnego upoważnienia ustawowego lub z jego przekroczeniem. Zdaniem organu nadzoru, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługującą mu kompetencję powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym.

Podejmując akty prawa miejscowego w oparciu o normę ustawową, organ stanowiący musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu. Odstąpienie od tej zasady narusza związek formalny i materialny pomiędzy aktem wykonawczym a ustawą, co stanowi istotne naruszenie prawa. W doktrynie, jak i w orzecznictwie sądowoadministracyjnym ugruntował się pogląd, iż wykładnia norm o charakterze kompetencyjnym powinna być interpretowana w sposób ścisły i literalny. Jednocześnie zakazuje się dokonywania wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzania kompetencji w drodze analogii (vide: wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 czerwca 2000 r., K 25/99, OTK 2000/5/141).

W tym miejscu wskazania wymaga, iż „jedną z podstawowych zasad działania organów administracji publicznej jest zasada praworządności, to jest działania tych organów na podstawie i w granicach prawa. Jest to zasada rangi konstytucyjnej (art. 7 Konstytucji RP), z której wynika w szczególności zakaz domniemywania kompetencji organu władzy publicznej, a tym samym nakaz by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Organ władzy publicznej ma obowiązek wykazać istnienie normy kompetencyjnej, uprawniającej go do działania, niedopuszczalne jest bowiem poprzestawanie tylko na stwierdzeniu braku zakazu takiego działania w normach zawierających jego kompetencje ogólne (postanowienie 7 sędziów SN z 18 stycznia 2005 r., sygn. akt WK 22/04, OSNKW 2005, nr 3, poz. 29). Oznacza to, że w państwie praworządnym wszelka działalność władcza wymaga podstaw prawnych, tzn. legitymacji w prawnie nadanym upoważnieniu do działania. Sposób wykorzystywania kompetencji przez organy państwowe nie jest wyrazem arbitralności ich działania, lecz wynikiem realizacji przekazanych im uprawnień. Działania wykraczające poza ramy tych uprawnień są pozbawione legitymacji. Nie ma tu więc pola dla swobody w działalności organu władzy publicznej. Każde przekroczenie granic określonych przez Konstytucję, pozbawia taki organ legitymacji działania (B. Banaszak, Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, Warszawa 2009, s. 57). W doktrynie zasadnie podkreśla się, że w państwie przyjmującym zasadę państwa prawnego kompetencje organów państwowych powinny wyraźnie wynikać z obowiązujących przepisów i nie można ich domniemywać lub tworzyć za pomocą wykładni. W państwie prawa nie jest dopuszczalne uzurpowanie sobie przez jakikolwiek organ kompetencji nieprzyznanych mu wyraźnie w normie prawnej (por. B. Banaszak, Proceduralne i materialnoprawne normy konstytucji (w:) J. Trzciniński (red.), Charakter i struktura norm konstytucji, Warszawa 1997, s. 121)” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 7 listopada 2013r., sygn. akt III Sa/Gd 583/13, Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych).

Ponadto podkreślenia wymaga, iż nawet gdyby uznać, iż przedmiotowa regulacja mieści się ww. upoważnieniu ustawowym to jest ona sformułowana w sposób nieprecyzyjny i niejasny. Uchwała nie wskazuje bowiem przypadków w jakich może dojść do zawieszenia przyznawania stypendiów, co w konsekwencji oznacza, że zawieszenie przyznawania stypendium może nastąpić na podstawie swobodnego uznania innego organu tj. Zarządu Powiatu Będzińskiego. Takie działanie należy uznać, za sprzeczne z art. 2 Konstytucji RP, z którego wywodzona jest zasada przyzwoitej legislacji.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy uznać, iż uchwała Nr IX/80/2015 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 25 czerwca 2015r. w sprawie zmiany uchwały Nr VII/131/2011 Rady Powiatu Będzińskiego z dnia 30 czerwca 2011 roku w sprawie ustanowienia Stypendium dla Najzdolniejszych Uczniów – mieszkańców Powiatu Będzińskiego została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, co zgodnie z treścią art. 79 ustawy o samorządzie powiatowym stanowi przesłankę do orzeczenia o jej nieważności w wyżej wskazanym zakresie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

z up. WOJEWODY ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Powiatu Będzińskiego
- 2) a/a